

มาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย

ปัจจุบันแนวโน้มการแข่งขันของธุรกิจภาพยนตร์ในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้น โดยสัดส่วนของรายได้จากการประกอบธุรกิจมีได้มาจากการจำหน่ายภาพยนตร์เพียงอย่างเดียว แต่ยังสามารถนำรายได้เข้าสู่ประเทศผ่านช่องทางต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นรายได้จากการลงทุนสร้างภาพยนตร์ในไทย รายได้จากการทำงานที่เกี่ยวข้องที่เป็นผลพลอยได้จากการสร้างภาพยนตร์ในไทย และการลงทุนที่เกี่ยวข้องในเขตอุตสาหกรรมภาพยนตร์ (Movie Town) เป็นต้น จากความสำคัญของธุรกิจภาพยนตร์ดังกล่าว รัฐบาลไทยจึงได้ออกนโยบายต่างๆ เพื่อเสริมสร้างโอกาสในการขยายตลาดอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจภาพยนตร์ไทยในระดับสากล โดยได้กำหนด ๒ ยุทธศาสตร์หลัก คือ ๑) การเพิ่มขีดความสามารถของธุรกิจภาพยนตร์ และ ๒) การส่งเสริมให้ต่างประเทศเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย ซึ่งมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย (Incentive Measures) ในรูปแบบการคืนเงินนั้นเริ่มมีผลบังคับใช้มาตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องเป็นการผลิตภาพยนตร์ต่างประเทศในรูปแบบการร่วมทุน (Co - production) ระหว่างผู้ผลิตภาพยนตร์ไทยกับผู้ผลิตภาพยนตร์จากต่างประเทศ การออกมาตรการเพื่อสนับสนุนการร่วมลงทุนดังกล่าวคาดว่าจะก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มอย่างมากต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศไทย

จากสาเหตุที่อุตสาหกรรมภาพยนตร์ต้องอาศัยเงินลงทุนและมีความเสี่ยงค่อนข้างสูง ทำให้การสร้างภาพยนตร์ส่วนใหญ่ของไทยต้องอาศัยการลงทุนจากต่างชาติเข้ามามีส่วนร่วม มาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในรูปแบบการร่วมทุนจึงเป็นการตอบโจทย์ธุรกิจภาพยนตร์ไทยได้เป็นอย่างดี เพราะจะช่วยดึงดูดผู้สร้างภาพยนตร์ต่างประเทศเข้ามามากยิ่งขึ้น ดังนั้น เพื่อรองรับการลงทุนจากต่างชาติในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในลักษณะร่วมลงทุนภาครัฐจึงอยู่ระหว่างการจัดทำร่างแม่แบบความตกลงสำหรับการสร้าง ผลิต ลงทุน หรือ ร่วมลงทุน เกี่ยวกับธุรกิจภาพยนตร์และวิดิทัศน์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศคู่สัญญา โดยมุ่งเน้นการดำเนินการเพื่อให้คู่สัญญาได้รับประโยชน์ร่วมกัน ในส่วนของเงื่อนไขการจัดทำร่างข้อตกลง Co - production ได้มีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาปรับปรุงเงื่อนไขภายใต้ข้อตกลงให้มีความเหมาะสมก่อนการมีผลบังคับใช้จริง โดยมีรายละเอียดและเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับมาตรการส่งเสริมภาพยนตร์ อาทิ

๑) ผู้มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ ได้แก่ ผู้ผลิตภาพยนตร์ชาวต่างชาติที่ได้รับอนุญาตให้สร้างภาพยนตร์ต่างประเทศในราชอาณาจักรไทย

๒) เป็นการร่วมผลิตภาพยนตร์ (Co-production) ระหว่างผู้สร้างภาพยนตร์ไทยกับต่างชาติโดยไม่จำกัดสัดส่วนการร่วมลงทุน

๓) ภาพยนตร์ต่างประเทศในลักษณะการร่วมลงทุนนั้น ลิขสิทธิ์ของภาพยนตร์ที่ผลิตขึ้นอยู่กับข้อตกลงของผู้ที่เกี่ยวข้องพิจารณาาร่วมกัน ซึ่งโดยส่วนใหญ่ลิขสิทธิ์ของภาพยนตร์จะเป็นของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการร่วมสร้างภาพยนตร์

ตลาดนี้อยู่แล้ว ซึ่งการรวมกลุ่มของประเทศสมาชิกให้เป็นตลาดเดียว (Single market) จะช่วยเพิ่มโอกาสในการกระตุ้นความต้องการบริโภคในตลาดอาเซียนด้วยกัน ส่งผลให้เกิดการพัฒนาศักยภาพในการรุกตลาดอื่นๆ นอกกลุ่มอาเซียน และเมื่อพิจารณาด้านความสามารถของผู้ประกอบการไทยในภูมิภาคแล้ว ถือว่ามีศักยภาพที่จะแข่งขันในเวทีโลกได้ เนื่องจากรสนิยมผู้บริโภคที่ใกล้เคียงกัน

น.ส. วรพร ชูส่งแสง
นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ
สำนักเจรจาการค้าบริการและการลงทุน
กันยายน ๒๕๖๑

ที่มา : - กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม
- กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- กรมการกงสุล กระทรวงต่างประเทศ